

TORRTOALETT

- UNDERHÅLL & KOMPOSTERING

Att omvandla sin egen latrin till ett näringsrikt jordförbättringsmedel är inte svårt men det kräver lite planering, kunskap och eget arbete. Komposten ska skötas så att olägenheter inte uppstår! Exempel på olägenhet är luktproblem som stör omgivningen. Enligt miljöbalken är du skyldig att anmäla kompostering av latrin till miljökontoret, anmälningsblankett finns på kommunens hemsida.

LATRINKOMPOST

Det är lättare att kompostera latrin om man väljer en toalettlösning med urinavskiljare, vilket till exempel minskar risken för luktproblem.

Följande gäller:

- Vid latrinkompostering behövs minst två kärl för växelvis användning. När det första kärlet är fyllt till 2/3 ska inget mer material tillsättas utan behållaren ska stå för kompostering under minst 6 månader
- Latrin bör varvas med strömedel ex. barkmull, flis, torvströ/torvmull, sågspån (ej impregnerat) kutterspån, hackad hö/halm.
- Under komposteringsperioden måste komposten uppnå en temperatur på minst 50 °C för att hygieniseras. Om inte komposten uppnår den temperaturen måste latrinet/fekalierna lagras i minst två år för att materialet ska vara tillräckligt hygieniserat för att kunna användas.

SPRIDNING AV KOMPOST OCH URIN

Om man har en toalettlösning med urinavskiljare kan urin spridas på den egna fastigheten.

Följande gäller:

- Efter minst 6 månaders kompostering kan behållaren tömmas och materialet bör efterkomposteras i till exempel en trädgårdskompost under ytterligare 0,5- 2 år innan det sprids.
- För spridning av komposterade och efterlagrade fekalier är minimiarealen vid permanentboende 10 m² bevuxen yta per person och år.
- Spridning av urin ska ske under växetsäsongen och för permanentboende behövs det en yta på 40-50 m² per person. För fritidsboende behövs inte fullt så stor yta.
- För att minimera lukt och kväveförlust bör urinen spridas så nära markytan som möjligt och snarast vattnas eller myllas ned i marken

Vill du inte omhänderta din latrin själv kan du lämna den på kommunens återvinningscentral i för ändamålet särskilda behållare.

RÅD OCH TIPS

Miljökontoret kan inte rekommendera vissa modeller men kan ge råd på vad du bör tänka på inför ett inköp eller byggnation av kompost samt torrtoalett.

- Anpassa komposten efter dina behov. Fundera över kompostens storlek.
- Vill du att kompostprocessen skall fungera året runt? Då behöver du en isolerad kompost. Alternativt placera komposten i ett uppvärmt utrymme.
- Efterkompostering, hur och var kan den ske?
- Avsättning, har du lämplig mark att sprida ut den färdig kompost på?
- Tänk på att placera kompostbehållaren så att olägenhet inte uppstår. Till exempel inte bredvid vattendrag eller precis vid tomtgräns utan att först prata med grannen.
- Hur mycket eget arbete är du villig att lägga ner? Vissa toalettlösningar/komposter är dyrare men minskar din arbetsinsats. Tänk på att vissa modeller (t.ex. frystoaletten) ger en hög elförbrukning.

Miljönämndens krav på kompostbehållarens utformning

1. Den ska vara skadedjurssäker. Väggarna ska vara täta och gnagsäkra.
2. Den ska ha tättslutande lock.
3. Den ska vara ventilerad.
4. Latrinkomposten ska vara tät så att lakvatten inte kan tränga ut.

ANDRA TYPER AV TORRTOALETTER

Mulltoalett

- En mulltoalett har sin behållare i direkt anslutning till toalettstolen. Urin och fekalier blandas i behållaren och för att öka förmultningsprocessen rörs avfallet runt, mekaniskt eller manuellt. Om man tänker sprida mullen på grönsakslandet kan det vara lämpligt att efterkompostera i en latrinkompost.

Frystoalett

- Frystoaletten fungerar genom att avfallet fryses ner till under -10°C. Elanslutning krävs. Latrinen komposteras.

Förbränningstoalett

- Om man samlar upp och förbränner urin, fekalier och toalettpapper, undviker man att släppa ut merparten av näringsämnen och smittämnen från avloppet. Askan från förbränningen kan spridas i trädgården.

Paketeringstoalett

- Paketeringstoaletten fungerar genom att avloppet försluts i folie efter varje användning. Det finns numera biologiskt nedbrytbar spolfolie, och "paketen" kan läggas i en latrinkompost.

Mer information

<http://husagare.avloppsguiden.se/ta-hand-om-urin-latrin-och-slam-p%C3%A5-din-egen-tomt.html>

Nationell kunskapsbank om enskilda avlopp
